

DANIELS BOK I FOKUS

8-E

EN FORKASTET ØVERSTEPREST SOM ER VERDENS LYS

Helligdommen var en demonstrasjon av Guds frelsesplan gjennom Jesus Kristus. All dens inventar og alt som foregikk der inne — og i forgården hadde noe å fortelle om Ham. Men ikke nok med det. I følge Jesu undervisning skulle vi ta personlig lærdom av disse sannheter slik at de blir en del av oss selv.

Ta for eksempel sannheten om inventaret i det Aller Helligste. Lovkisten og dets innhold var et uttrykk for Jesu nådige karakter. Jesus hadde jo Guds lov, de ti bud i sitt hjerte. Men ikke nok med det: Guds mening har hele tiden vært at *vi* skulle få *nøyaktig det samme innhold* i *våre* hjerter ved Den Hellige Ånd. Kong David var inne på nettopp denne tanken da han i **Salm 119:24.29.32-35 (GT 674)** skrev:

“Ja, dine _____ er min _____ og _____, det er de som gir meg _____.
(v. 29) Hold meg langt borte fra løgnens vei og unn meg i nåde _____! (v. 32-35) Jeg vil løpe den vei _____ viser, for du frir mitt hjerte fra angst. Herre, lær meg dine forskrifters vei, så vil jeg følge _____ helt til slutt. Gi meg _____, så jeg følger _____ og holder den av _____ mitt _____! La meg gå på den _____ viser, for jeg har min _____ i den.”

Da David ved en anledning brøt Guds bud, bad han i anger en bønn som vi nå skal lese et par bruddstykker av i **Salm 51:3-6.11-13 (GT 621)**

“Vær meg _____, Gud, i din trofasthet, slett ut mine _____ i din store barmhjertighet. Gjør meg _____ og fri for skyld, og _____ meg for min _____! For mine overtredelser kjenner jeg, min synd står alltid for meg. Mot _____ alene har jeg _____, det som er ondt i _____ øyne, har jeg gjort. Så får du rett når du taler, og står der ren når du feller dom. (v. 11) Skjul ditt åsyn for mine _____, og utslett all min skyld! _____ et rent _____ i meg, Gud, gi meg en _____ og stø _____! Kast meg ikke bort fra ditt åsyn, ta ikke fra meg din _____!”

1. Frafallsmakten unner oss ikke den nåde å få Guds lov skrevet i våre hjerter og lagt i våre sinn ved Den Hellige Ånd — enda dette er Guds plan og vilje med oss — i følge den nye pakt som vi leser om i Jer 31:31-33 (GT 882):

“Se, dager skal komme, sier Herren, da jeg slutter en _____ med Israels ætt og

Judas ætt, en pakt som er _____ enn den jeg sluttet med deres fedre den gang jeg tok dem ved hånden og førte dem ut av _____, den _____ med meg som de _____, enda jeg var deres rette herre, sier Herren. _____, slik er den _____ jeg vil slutte med Israels folk i dager som kommer, lyder ordet fra Herren: Jeg vil _____ i deres _____ og _____ deres _____. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk.”

Merk! Det som er annerledes i den nye pakt er ikke ordlyden i de ti bud, men heller hvor de blir skrevet og oppbevart. I den gamle pakts tidsalder var de ti bud skrevet på to steintavler og lagt i lovkisten som stod i helligdommens Aller Helligste avdeling. Når disse budene ble

brutt, kom forsoningen forbilledlig i stand ved blodet av offerdyr.

I den nye pakts tidsalder blir de *samme* ti bud som Jesus har i sitt hjerte skrevet inn i våre hjerter og lagt i våre sinn. Dette skjer ved Den Hellige Ånd. Når disse budene blir brutt, blir *Jesu blod* lagt til grunn for den virkelige tilgivelsen — når man i anger og omvendelse ber om Guds tilgivelse.

Frafallsmakten har sin *egen* versjon av de ti bud som den vil vi skal adoptere og akseptere som sann og ekte vare. Men det kan dens bud aldri bli, for frafallets ti bud har ikke samme ordlyd som originalen — den som lå i helligdommens lovkiste, men som nå er i Jesu hjerte og som også skal skrives inn i den enkelte av oss ved Den Hellige Ånd.

2. Hva sammenlignes denne nye pakten med i Heb 9:15-17 (NT 275)?

Svar: “Så er da _____ mellommann for en _____. Han _____, og det ble til _____ fra overtredelsene under den _____ pakt, for at de som er kalt, skal få den _____ som var lovt. Det er med _____ som med et _____: det må godtgjøres at _____ som har _____ det, er _____. Først når han er _____, er det _____; det trer _____ i _____ så lenge han _____.”

Merk! Pakten sammenlignes med et testamente som trer i kraft når oppretteren av testamentet dør. Et testamente kan forandres så ofte oppretteren vil før han/hun dør. Men når vedkommende er død, er all endring/forandring av et testamente å regne som dokument forfalskning! Hvis et testamente skal endres, må dette gjøres **før** oppretteren dør. Slik er det også med de ti bud som inngår i den nye pakt. Hvis ordlyden i de ti bud skulle forandres, måtte dette i så fall skje **før** Jesu død. Men Jesus utelukket en slik mulighet. Dette ser vi i **Matt 5:18-19 (NT 5):**

“Sannelig, jeg sier dere: Før himmel og jord forgår, skal _____ den _____ eller en _____ i loven _____ — før alt er skjedd. Om altså noen _____ et _____ av disse _____ og _____ menneskene _____, skal han regnes for den minste i himmelriket. Men den som holder _____ og _____ andre dette, han skal være _____ i himmelriket.”

3. I vårt forrige studie stanset vi opp ved røkelsesalteret som symboliserte det faktum at Jesus går i forbønn for oss. Hvem andre går i forbønn for oss? Rom 8:26-27 (NT 191)

Svar: "...For _____ vet ikke hva vi skal _____ om for å be _____, men _____ selv går i _____ for oss med sukk som ikke kan uttrykkes i ord. Og Gud som gransker hjertene, vet hva Ånden vil; for det Ånden ber om for de hellige, er etter _____ vilje."

Merk! Hvor godt det er å vite at både Jesus Kristus og Den Hellige Ånd går i forbønn for oss mennesker!

4. Bibelen sier ingenting om at avdøde menn og kvinner går i forbønn for oss, men er det dermed sagt at det er unyttig at levende medmennesker går i forbønn for hverandre? a) Filemon 1:22 (NT 267) b) Heb 13:18-19 (NT 280)

Svar a): "Og én ting til: Vær også forberedt på å ta imot meg som din gjest. For jeg håper at _____ gjennom _____ skal få meg _____ igjen."

Svar b): "_____ for _____! For vi vet at vi har god samvittighet; vi vil jo gjerne ferdes rett på alle måter. Særlig ber jeg dere om _____ for at dere dess _____ kan få meg _____."

Merk! Både Bibel- og kirkehistorien inneholder mange eksempler på mennesker som ber for seg selv — som går i forbønn for sine venner, medmennesker, og for nasjoner, folk og land. Gud taler til oss gjennom sitt ord, det vil si Bibelen, mens vi samtaler med Gud gjennom bønn om det som ligger oss på hjerte. Det er viktig med toveis *kommunikasjon*!

HELLIGDOMMENS LYSESTAKE

5. Resten av dette studiet skal være viet til helligdommens lysestake og hvilke sannheter den skulle symbolisere. Hva skulle prestene sørge for med hensyn til lysestaken? 2 Mos 27:20-21 (GT 88)

Svar: "Du skal gi israelittene påbud om å skaffe deg _____ av knust _____ til _____, så det kan settes opp lamper som _____ brenner. I _____, utenfor forhenget som er foran loven, skal Aron og hans sønner _____, så de kan _____ for Herrens åsyn fra _____ til _____. Det skal være en _____ lov for israelittene i slekt etter slekt."

Merk! En lampe gir lys. Lysestakens lamper skulle stelles så de stadig kunne brenne og derved spre sitt lys i den delen av døgnet når det ellers var *mørkt*. Vi skal snart se nærmere på oljens symbolikk.

6. a) Hvordan beskrives Jesu rolle til menneskeheten i denne sammenheng? Matt 4:13-17 (NT 4) b) Hva forbindes lyset med i bønner som vi finner i Salm 43:3 (GT 615)? c) Hva blir lyset forbundet med i Salm 119:105.130 (GT 677)

Svar a): "Han [Jesus] forlot Nasaret og slo seg ned i _____ ved Galilea-

sjøen, i området til stammene _____ og _____. Slik skulle det bli _____ som er talt ved profeten Jesaja: Du _____ land og _____ land, som ligger langsmed _____, og landet øst for Jordan, du _____: Det folk som satt i _____, har sett et _____. Over dem som bor i dødens land og skygge, har _____ gått opp. Fra den tid begynte Jesus å forkynne: "Vend om, for himmelriket er _____!"

Svar b): "Send ditt _____ og din _____, la _____ meg og _____ meg til _____ hellige fjell, til _____."

Svar c): "Ditt _____ er en _____ for min fot og et _____ på min sti.(v. 130) Dine _____ gir _____ når de _____ seg, de gir uerfarne _____."

Merk! Nettopp dette var hensikten med Jesu liv og undervisning: Å gi mennesker innsikt og til å lede oss på veien til Guds rike. Han er vårt lys. Det er bemerkelsesverdig at Jesus slo seg ned i akkurat det området som profeten Jesaja hadde forutsagt! Galilea var stedet der det store lyset skulle komme og lyse for de som levde i åndelig mørke.

7. Hvordan introduserer apostelen Johannes sine lesere for Jesus? Joh 1:1.9.14 (NT 112)

Svar: "I begynnelsen var _____. Ordet var hos _____, og _____ var _____. (v. 9) Det _____, som _____ for _____, kom nå til verden. (v. 14) Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, og vi så hans _____, den herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av _____ og _____."

Merk! Som vårt lys er Jesus full av nåde og sannhet. Men vi har lest om frafallsmakten i **Dan 8:12 (GT 997):**

"Det reiste seg mot Gud og opprettet en _____ i strid med det daglige. Hornet kastet _____ til jorden og hadde fremgang i alt det tok seg fore."

8. På hvilken måte beskrev Jesus sin misjon til verden i relasjon til lys? a) Joh 8:12 (NT 123) b) Joh 9:5 (NT 125) c) Joh 12:46-48 (NT 131)

Svar a): "Igjen talte _____ til folket og sa: " _____ er _____. Den som følger meg, skal ikke vandre i _____, men ha _____."

Svar b): "Så lenge jeg er i verden, er _____."

Svar c): "Jeg er kommet som _____ til verden, for at den som _____ på _____, ikke skal bli i _____. Den som hører _____ og _____ tar _____ på dem, dømmer ikke jeg. For jeg er ikke kommet for å _____ verden, men for å _____ verden. Den som avviser meg og ikke tar imot _____,

har likevel en dommer: Det _____ jeg har talt, skal dømme ham på den _____ dag.”

Merk! Jesus refererer både til sitt liv (hans måte å være på), samt til sitt ord (det han har sagt), som vårt lys. Han lar likevel hver og en stå fritt til å velge om man vil rette sitt liv etter dette lyset eller ikke. Samvittighets- og religionsfrihet stod høyt i kurs hos Jesus! Han var ikke kommet for å dømme, men for å frelse. Da pavemakten rådde grunnen i den mørke middelalder, dømte den mennesker til tortur og til død — der og da, fordi de ikke ville rette seg etter kirkens dogmer og påbud. Men Jesus sa at mennesker kom til å bli dømt av det *han* hadde talt: “på den *siste* dag.”

9. Vi tar et eksempel fra Jesu liv. En mann kom til Jesus for å spørre han om noe svært viktig. Hva lurte han på? Matt 19:16-20 (NT 26)

Svar: “Det kom en mann til ham og spurte: "Mester, hva godt skal jeg gjøre for å _____ det _____?" Men Jesus svarte: "Hvorfor spør du meg om det gode? Det er bare én som er god. Men vil du gå inn til _____, så _____!" "Hvilke?" spurte han. _____: "Du skal _____ slå i hjel, du skal _____ bryte ekteskapet, du skal _____ stjele, du skal _____ vitne falskt, du skal _____ far og mor, og du skal _____ din neste som deg selv. "_____ dette har jeg holdt," svarte den unge mannen. "_____ står så _____?"

Merk! Spørsmålet var både grunnleggende og viktig: “Hva godt skal jeg gjøre for å få det evige liv?” Svaret han fikk var ikke desto mindre oppsiktsvekkende: “Hold budene.”

10. Hvilket inntrykk fikk Jesus av denne mannen, og hvordan svarte han på mannens spørsmål om hva som stod igjen i hans tilfelle? Mark 10:21-23 (NT 57)

Svar: “Jesus så på ham og fikk ham _____, og sa: "_____ ting _____ deg: Gå bort og _____ det du eier, og gi alt til de _____. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og _____!" Men han ble _____ over dette svaret og gikk _____, for han var _____ rik. Da så Jesus seg rundt i kretsen av disiplene og sa: "Hvor _____ det vil være for dem som eier _____, å komme inn i _____ rike.”

Merk! Jesus fikk denne mannen kjær, men han lot ham gå. Han overlot valget til ham — uten å true ham, uten å tvinge ham. Mannen hadde samvittighets- og religionsfrihet, og Jesus lot han bruke den friheten slik han selv ville uten noen form for straff. Jesu ord vil til slutt dømme han — på “den siste dag.”

11. Et av de forhold som har truet samvittighets- og religionsfriheten mest er ordningen der kirke og stat er sammenkoblet. I den mørke middelalder var det ofte kirken som avsa dødsdommen og staten som “utførte jobben.” Hvordan introduserte Jesus prinsippet om et skille mellom kirke og stat? Matt 22:17-21 (NT 30)

Svar: "Si oss da hva du mener om dette: Er det _____ å betale skatt til _____ eller ikke?" Men Jesus merket deres _____ og sa: "Dere hyklere, hvorfor setter dere meg på prøve? Vis meg _____ som skatten _____ med." De rakte ham en _____, og han spurte: "_____ er det som har sitt _____ og sitt _____ her?" "Keiseren," svarte de. Da sa han til dem: "Så gi _____ hva keiserens er, og _____ hva _____ er."

Merk! Keiseren representerte Staten og Gud, Kirken. Begge skulle respekteres på hvert sitt felt og område. Jesus holder dem tydeligvis atskilt.

12. **Jesus visste godt at prinsippet om samvittighets- og religionsfrihet ikke kom til å bli respektert når noen ønsket å følge han som er "denne verdens lys" — ikke minst innen den nærmeste familie. Hvordan gav han uttrykk for dette? Matt 10:35-37 (NT 13)**

Svar: "Jeg er kommet for å sette _____: Sønn står mot _____, datter mot _____, svigerdatter mot _____, og en manns _____ er hans _____. Den som elsker far eller mor _____ enn _____, er meg ikke verd. Den som elsker sønn eller datter _____ enn _____, er meg ikke _____."

13. **Én ting må man ha helt klart for seg: Statsmakten har ikke rett til å diktere eller til å straffe ens forhold til Gud. Hvordan kommer dette prinsippet til uttrykk i: a) Apg 4:18-20 (NT 147) og b) Apg 5:28-29 (NT 149)**

Svar a): "De kalte dem inn igjen og _____ dem å holde _____ med å _____ og _____ i _____ navn. _____ Peter og Johannes svarte dem: "Dere får selv avgjøre om det etter _____ vilje er _____ å _____ enn _____. Men _____ kan _____ å _____ om det vi har sett og hørt."

Svar b): "Vi _____ dere _____ å lære i dette _____. Og nå har dere spredt _____ deres over hele Jerusalem og vil gjøre oss ansvarlig for denne mannens død." Men Peter og de andre apostlene svarte: "En _____ enn _____."

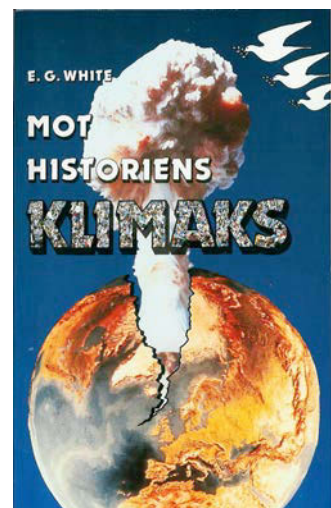
14. **Vi har ofte trukket en parallell mellom frafallsmakten, det vil si de nye hornene i Daniel 7. og 8. og Det første Dyret i Åpenbaringen 13. Det første dyret vil inngå et samarbeid med "et annet dyr" som vil ta imot instruks fra det første dyret. a) Hvordan ser vi dette i Åp 13:12 (NT 314)? b) Hva fører dette til? Åp 13:15 (NT 314)**

Svar a): "All den makt det _____ har, bruker det _____ dyret etter _____ fra det _____. Det får _____ jorden og dens folk til å _____"

_____ det _____ — det som hadde fått sitt _____.”

Svar b): “Det fikk makt til å blåse _____ i dyrets bilde, så det til og med kunne _____, og til å la _____ alle som _____ dyrets bilde.”

Merk! Her ser man tydelig at samvittighets- og religionsfriheten blir alvorlig truet! Når det gjelder identiteten til “det andre dyret,” eller “dyrets bilde,” så anbefales kapitlet: “En stormakt i profetien,” s. 334 – 346 i boken *Mot Historiens Klimaks*. Boken som er skrevet av Ellen G. White, er **gratis** så lenge beholdningen rekker!

OLJEN TIL LYSESTAKEN

15. **I 2 Mos 27:20 (GT 88), leste vi: “Du skal gi israelittene påbud om å skaffe deg ren olje av knust oliven til lysestaken, så det kan settes opp lamper som stadig brenner.” Hva mer ble olivenolje brukt til ved helligdommen? a) 2 Mos 30:23-25 (GT 92) b) Hva og hvem skulle salves med denne salvingsoljen? 2 Mos 30:26-30 (GT 92) c) Kunne denne spesialblanding av salvingsolje brukes av hvem som helst? 2 Mos 30:31-32 (GT 93)**

Svar a): “Ta krydder av beste slag: _____ sekel fin myrra, halvparten så mye eller _____ sekel velluktende kanel, _____ sekel kalmus og _____ sekel kassia, alt etter _____ vekt, og dessuten en hin _____. Av _____ skal du lage en _____, en kryddersalve, slik som salveblanderne gjør det. En _____ skal det være.”

Svar b): “Med den skal du _____, _____, _____ med alt som hører til, _____ med det som hører til, _____, _____ med alt som hører til det, og _____ med understell. Du skal _____ dem, så de blir høyhellige. Enhver som rører ved dem, blir hellig. Også _____ og hans _____ skal du _____ og innvie _____ å gjøre _____ for meg.”

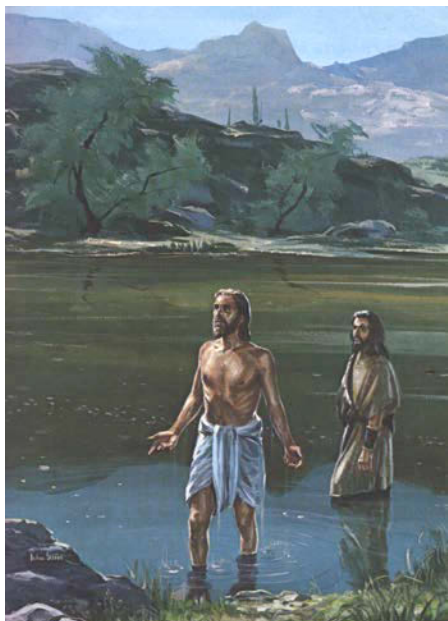
Svar c): “Og du skal si til israelittene: Dette skal være _____ hellige _____ hos dere i slekt etter slekt. Den må _____ komme på _____ til noe annet _____, og dere må _____ lage annen _____ med denne _____. _____ er den, og _____ skal den _____ for dere.”

16. **Hva gjorde Samuel med David da Gud kalte ham til å være konge for sitt folk — og hvem ble Davids hverdag preget av etter denne handling? 1 Sam 16:13 (GT 310)**

Svar: “Da tok Samuel _____ og _____ ham der han stod blant brødrene sine. Fra den dagen kom Herrens _____ over David og var med ham siden. ...”

Merk! Salvingsoljen var hellig fordi den representerte noe hellig, nemlig Den Hellige Ånd.

17. Vi har tidligere sett at Jesus blir betegnet både som konge og øversteprest. a) Ble han noen gang *salvet* til sin gjerning — og i så fall når, av hvem og med hva? Apg 10:37-38 (NT 157) b) Hvordan beskrives denne hendelsen i Mark 1:9-10 (NT 43)

Svar a): “Dere vet om det som begynte i _____ etter at Johannes hadde forkynt sin _____, og som siden spredte seg over hele Judea, nemlig at _____ fra Nasaret ble _____ av _____ med _____ og _____, og at han gikk omkring _____ og gjorde _____ og helbredet _____ som var _____ av _____, for _____ var _____ ham.”

Svar b): “På den tid kom _____ fra Nasaret i Galilea og ble _____ av Johannes _____ Jordan. Straks han steg _____, så han at himmelen åpnet seg og _____ kom

ned _____ ham som en _____.”

Merk! Det kan ikke være tvil! Salvingsoljen representerte Den Hellige Ånd, for det var Han Jesus til syvende og sist ble salvet med som en oppfyllelse av de forbilder som var gitt i forbindelse med salvingen av helligdommen, dens inventar og presteskap. Olivenoljen som gav næring/kraft til lyset — flammen i lysestaken, var også et bilde på den Hellige Ånd. Drivkraften i alt det Jesus sa og gjorde som “denne verdens lys,” var Den Hellige Ånd.

PROFETORDET — ET LYS SOM SKINNER PÅ ET MØRKT STED

18. Olivenoljen var “drivkraften” i lysestakens lamper. Hvem er *drivkraften* i de profetord vi finner i Bibelen, og hva blir dette ordet sammenlignet med? 2 Pet 1:19-21 (NT 292)

Svar: “Derfor står også _____ desto _____ for oss. _____ bør dere ha for øye, for det er _____ en _____ som _____ på et _____ sted, inntil dagen gryr og morgenstjernen går opp i deres hjerter. Men dere må framfor alt vite at en ikke kan tyde noe _____ i _____ på _____ hånd. For aldri er noen _____ båret fram fordi et _____ ville det; men _____ av Den _____ talte mennesker _____ fra Gud.”

Merk! Profetordet blir sammenlignet med en lampe som lyser på et *mørkt* sted — slik som tilfellet var med lysestaken i helligdommen. Videre ser vi at Den Hellige Ånd er drivkraften.

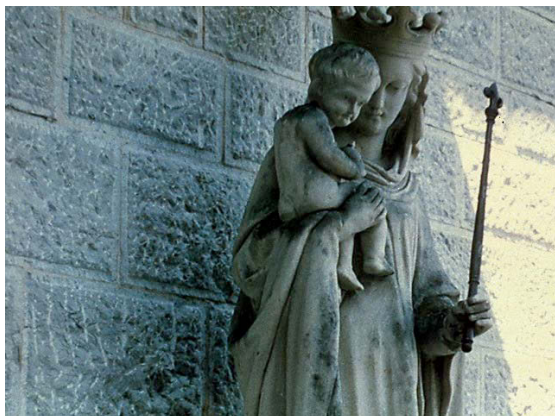
19. Hvilken annen benevnelse har drivkraften — eller Ånden i profetordet fått? 1 Pet 1:10-12 (NT 287)

Svar: “Denne _____ var det _____ grunnet på og _____, da de _____ om den _____ dere skulle få. De prøvde å finne ut hvilken _____, som var _____ dem, _____ til, og hvordan den _____ ville bli. _____ vitnet om hvordan _____ skulle _____ og deretter opphøyes i herlighet. Det ble da _____ for dem at det _____ var seg _____ de tjente med sitt _____, men _____. Dette budskapet har dere nå fått høre av dem som forkynte evangeliet for dere ved _____, som er _____ fra _____. Dette er ting som selv _____ vil se inn i.”

Merk! Den Hellige Ånd blir også betegnet som “Kristi Ånd” i forbindelse med profetordet.

20. Hvem vitner egentlig for oss gjennom lyset, det vil si profetordet? Åp 19:10 (NT 319)

Svar: “Da kastet jeg meg ned for føttene hans og ville _____ ham; men han sier til meg: "Gjør _____ det! _____ er en _____ sammen med _____ og dine brødre, _____ som har _____ _____ skal du _____!" — Jesu _____ er _____ som er i _____.”

Merk! Det er egentlig Jesus Kristus som vitner for oss gjennom det profetene har skrevet! Legg merke til hvor stort inntrykk dette gjorde på Johannes! Han bøyde seg for å tilbe engelen som hadde formidlet informasjonen til ham. Men han ble satt på plass. Det hadde han også blitt om han hadde bøyde seg for jomfru Maria eller en annen helgen.

21. Hvordan beskrev Jesus Den Hellige Ånds arbeid når det gjaldt å gjøre kjent det han selv ville kunngjøre om framtiden? a) Joh 14:26 (NT 133) b) Joh 16:7.13 (NT 134)

Svar a): “Men _____, Den _____, som Faderen skal sende i mitt navn, _____ skal _____ dere _____ og _____ dere om _____ det _____ har _____ dere.”

Svar b): “Men jeg sier dere _____: Det er det beste for dere at jeg går bort. For dersom jeg ikke går bort, kommer ikke _____ til dere. Men går jeg bort, da kan jeg sende ham til dere. (v. 13) Men når han kommer, _____, skal han veilede dere til den _____. For han skal ikke tale ut fra seg _____, men _____ det han _____, og _____ dere _____ som _____.”

Merk! Jesus Kristus er i stand til å lyse opp framtiden for oss. Det har han gjort gjennom Den Hellige Ånd. I vårt neste studie skal vi se hvordan også denne delen av hans vitnesbyrd, lyset — *sannheten om framtiden*, er blitt kastet til jorden av frafallets maktfaktor.

